

BIBLIOTEKA UNIWERSYTETU GDAŃSKIEGO

SPRAWOZDANIE ROCZNE 2011

Gdańsk 2012

Spis treści:

1.	GLÓWNE DOKONANIA	3
1.1	Najważniejsze wydarzenia i trendy	3
1.2	Budżet	4
1.3	Współpraca.....	4
1.3.1	Rada Biblioteczna	4
1.3.2	Porozumienie o Współpracy Bibliotek Wdrażających i Użytkujących VTLS	4
1.3.3	Współpraca w Trójmieście i województwie pomorskim	5
1.3.4	NUKAT.....	5
1.3.5	Inne	5
2.	EFEKTY DZIAŁALNOŚCI	6
2.1	Czytelnicy, wypożyczenia.....	6
2.2	Działalność informacyjna.....	6
2.2.1	Usługi informacyjne.....	6
2.2.2	Szkolenia	7
2.2.3	Wystawy i prezentacje	8
2.2.4	Konferencje	8
2.3	Zbiory.....	9
2.3.2	Opracowanie alfabetyczne	11
2.3.4	Gospodarka zasobami bibliotecznymi.....	12
3.	BIBLIOTEKI SPECJALISTYCZNE.....	13
4.	KOMPUTERYZACJA	14
5.	STATYSTYKA BIBLIOTECZNA.....	15
5.1	Udostępnianie.....	15
5.3.1	Gromadzenie	16
5.3.2	Opracowanie zbiorów	18
5.4	Inne dane	18
6.	PRACOWNICY BIBLIOTEKI.....	20
6.1.	Pracownicy zatrudnieni w Bibliotece.....	20
6.2.	Struktura wykształcenia	20
6.3.	Absencja.....	20
6.4	Konferencje. Doksztalcanie	20
6.5	Publikacje, referaty	21
6.6	Nagrody i odznaczenia	22
7.	SPRAWY ADMINISTRACYJNE.....	23
7.1	Powierzchnia	23
7.2	Inwestycje i remonty	23
8.	PLANY	24

1. GŁÓWNE DOKONANIA

1.1 Najważniejsze wydarzenia i trendy

Rok 2011 był dla BUG ważny z wielu powodów, wśród których na szczególnie podkreślenie zasługują:

- **Pełne wdrożenie Modułu Gromadzenia Virtua**

Od 1 stycznia 2011 r. praca Oddziału Gromadzenia Druków Zwartych BUG jest zautomatyzowana i zintegrowana z pracą pozostałych skomputeryzowanych wcześniej oddziałów BUG.

- **Przemieszczenie księgozbioru Biblioteki Biologicznej do Biblioteki Głównej**

- **Wdrożenie procedury przetargu publicznego na zakup książek**

- **Umożliwienie dostępu do ponad 1.800.000 e-książek**

W ciągu 40 lat istnienia Biblioteka UG zgromadziła ponad 900.000 woluminów – zakup bazy elektronicznej zawierającej 1.800.000 tytułów pokazuje, w jakim kierunku dokonują się główne zmiany w funkcjonowaniu bibliotek.

- **Współpraca z użytkownikami BUG**

Rozszerzono godziny otwarcia wypożyczalni w Bibliotece Prawnej, zrównując je z godzinami otwarcia czytelnicy. W Bibliotece Ekonomicznej uruchomiono wypożyczalnię w niedziele.

1.2 Budżet

Realizacja statutowych zadań Biblioteki możliwa była dzięki kwocie przyznanej w ramach ogólnego budżetu Uczelni w wysokości 1.600.000 zł oraz kwocie 1.518.930 zł przeznaczonej przez wydziały UG na wydatki związane z prenumeratą czasopism zagranicznych drukowanych. Środki wypracowane przez Bibliotekę to kwota ok. 250.000 zł (mniejsza niż w roku 2010 o ok. 20.000 zł). Natomiast łączna wartość nabytków, które pochodziły ze źródeł nieodpłatnych: darów, egzemplarza obowiązkowego i wymiany wyniosła 1.217.921 zł, w tym: dary – 258.250 zł, egzemplarz obowiązkowy – 906.195 zł, wymiana – 53.476 zł.

1.3 Współpraca

1.3.1 Rada Biblioteczna

Odbyło się jedno posiedzenie Rady Bibliotecznej, na którym m.in.:

- przedstawiono efekty nowatorskich przedsięwzięć w BUG (Bibliografia Publikacji Pracowników, Doktorantów i Studentów UG, Pomorska Biblioteka Cyfrowa, Moduł Gromadzenia Systemu Virtua),
- ustalono limity na zakup książek zagranicznych,
- omówiono prenumeratę czasopism zagranicznych i baz elektronicznych.

Członkom RB zaprezentowano także nową stronę www BUG. Dyrektor Biblioteki UG przedstawiła zebranym sytuację związaną z małą liczbą bibliotekarzy dyplomowanych w BUG oraz wymagania, które należy spełnić, by móc ubiegać się o stanowisko bibliotekarza dyplomowanego.

1.3.2 Porozumienie o Współpracy Bibliotek Wdrażających i Użytkujących VTLS

W dniach 15-16 czerwca 2011 r. w Bibliotece Uniwersytetu Warszawskiego odbyło się 4. Spotkanie Polskiej Grupy Użytkowników VTLS Virtua. W spotkaniu uczestniczyło ponad 50 osób z polskich bibliotek oraz 2 osoby z firmy VTLS Inc. Wśród szerokiej problematyki związanej z oprogramowaniem VTLS Virtua omówiono istotne zmiany dotyczące interfejsu CHAMO (zakupionego przez BUG w 2010 r.). Nowe, ostatnio wdrożone przez VTLS Inc. funkcje, postulowane wcześniej przez polskich użytkowników VTLS, pozwolą wdrożyć ten produkt w 2012 r. Omówiono wdrożenie modułu gromadzenia VTLS Virtua w BUG.

W dn. 25 listopada 2011 r. odbyło się Spotkanie Rady Dyrektorów Bibliotek Wdrażających i Użytkujących VTLS. Ewa Chrzan przedstawiła sprawozdanie z działalności Zespołu Koordynacyjnego w 2011 r. Z uwagi na organizację EMEA Users' Group Meeting w BUW w dn. 4-7 września 2012 r. zgromadzeni dyrektorzy zdecydowali, by w 2012 r. ZK pracował w dotychczasowym składzie (kolejne wybory odbędą się w trakcie tego spotkania). Do dyrektora BUG skierowano prośbę o zorganizowanie w 2012 r. warsztatów dotyczących stosowania modułu gromadzenia VTLS Virtua.

Ewa Chrzan i Maria Ziemiańska uczestniczyły w 25. EMEA Users' Group Meeting, które odbyło się w dn. 7-9 września 2011 r. w Goeteborgu (Szwecja). Przedstawiony tam raport z wdrożenia w BUG modułu gromadzenia spotkał się z dużym zainteresowaniem i uznaniem.

1.3.3 Współpraca w Trójmieście i województwie pomorskim

1.3.3.3 Pomorska Biblioteka Cyfrowa

W styczniu 2010 r. uruchomiono portal PBC (www.pbc.gda.pl/dlibra).

W 2011 r. w grupie bibliotek tworzących zasób PBC Biblioteka UG była w dalszym ciągu na 1. miejscu pod względem liczby opublikowanych dokumentów.

W grudniu 2010 r. BUG rozpoczęła współpracę z Biblioteką Gdańską PAN i Biblioteką UW, dotyczącą digitalizacji zasobu „Gazety Gdańskiej”. W ciągu roku 2011 zdigitalizowano całość zasobu, posiadanego przez wymienione biblioteki: ok. 5.200 numerów gazety z lat: 1909 – 1939 (78.000 skanów). Zasób ten cieszy się bardzo dużym zainteresowaniem czytelników, zarówno z kraju, jak i z zagranicy i należy do najczęściej czytanych dokumentów.

W ciągu 2011 r. portal PBC odwiedziło 833.859 osób (ponad 3-krotny wzrost w stosunku do 2010 r.). Kolekcję przygotowaną przez BUG czytało ponad 130.000 osób. Największym zainteresowaniem cieszyły się czasopisma, gazety i dokumenty dotyczące historii Trójmiasta i regionu oraz materiały dydaktyczne.

Prezentację „Był sobie Gdańsk: życie miasta oraz mieszkańców w zbiorach cyfrowych”, opartą na zasobie PBC, zaprezentowano w czasie IX Bałtyckiego Festiwalu Nauki.

1.3.4 NUKAT

Od czerwca 2002 r. BUG czynnie uczestniczy w tworzeniu zasobu NUKAT. Dobrze układająca się współpraca umożliwia katalogującym w BUG opracowywanie retrospektywne zbiorów.

W 2011 r. zespół NUKAT wprowadził więcej automatycznych narzędzi do kontroli wprowadzanych rekordów.

We wrześniu 2011 r. bibliotekarze BUG brali udział w zorganizowanym przez zespół NUKAT szkoleniu dot. nowych funkcji oprogramowania Virtua. Przygotowano też i udostępniono bibliotekom współpracującym instrukcje opracowania dokumentów ikonograficznych w formacie MARC 21.

Najważniejszym zadaniem realizowanym wspólnie z NUKAT jest trwający od 2009 r. projekt „Autostrada Informacji Cyfrowej”.

1.3.5 Inne

W 2011 r. Biblioteka Główna UG kontynuowała współpracę z bibliotekami tworzącymi bazę SYMPONet (informacje o materiałach konferencyjnych, przedkonferencyjnych i pokonferencyjnych) – przekazano 500 nowych opisów, 95 opisów zmodyfikowano.

2. EFEKTY DZIAŁALNOŚCI

2.1 Czytelnicy, wypożyczenia.

W systemie biblioteczno-informacyjnym UG najbardziej odwiedzaną placówką jest Biblioteka Główna. Zrealizowano tu najwięcej wypożyczeń, zarówno na miejscu, jak i na zewnątrz.

Dobre warunki pracy w Bibliotece Głównej (560 miejsc dla czytelników, 104 komputery z dostępem do Internetu, sieć Eduroam w całym budynku) i właściwie dobrany księgozbiór oraz łatwy dostęp do usług informacyjnych, świadczonych przez wysoko wykwalifikowanych bibliotekarzy powodują, że utrzymuje się wysoki poziom odwiedzin.

Księgozbiór zgromadzony w Bibliotece Głównej w „wolnym dostępie” liczy ponad 500.000 woluminów.

Liczba zarejestrowanych użytkowników Biblioteki UG wzrosła o 1.191 osób w stosunku do 2010 r. i wynosiła 40.389 osób. Aktywnych użytkowników w 2011 r. było 20.669¹ (o 1.827 osób więcej niż w 2010 r.).

Wypożyczalnia międzybiblioteczna sprowadziła 1.117 wol. (w tym 65 wol. z zagranicy) i wysłała do innych bibliotek 1.100 wol. (w tym 17 wol. za granicę) Współpracowano z 307 bibliotekami (w tym z 31 zagranicznymi).

2.2 Działalność informacyjna

2.2.1 Usługi informacyjne

We wszystkich placówkach BUG:

- udzielono 125.386 (o 12.398 informacji mniej niż w 2010 r.), w tym:
 - ⇒ 61.443 informacji katalogowych,
 - ⇒ 7.891 informacji bibliograficznych,
 - ⇒ 55.395 informacji rzeczowych,
- zrealizowano 634 kwerendy.

Spadek liczby udzielanych informacji katalogowych i bibliograficznych pokazuje, że serwisy udostępniane czytelnikom przez Bibliotekę (katalog online, strona www, przewodnik po Bibliotece i szkolenie online) są dobrze przygotowane, coraz lepiej dopasowane do potrzeb użytkowników, którzy właśnie tam znajdują potrzebne informacje.

SERWISY ELEKTRONICZNE

W 2010 r. w Oddziale Informacji Naukowej rozpoczęto tworzenie bibliografii rejestrującej dorobek naukowy pracowników, doktorantów i studentów UG. W 2011 r. do Bibliografii Publikacji Pracowników, Doktorantów i Studentów UG wprowadzono 6.356 rekordów.

¹ aktywny użytkownik: wypożyczył przynajmniej 1 wol. w 2011 r.

INNE:

W 2011 r. odnotowano:

- 580.621 wejść na stronę <http://katalog.bg.ug.gda.pl/>
- 658.099 wejść na stronę <http://www.bg.ug.edu.pl/>
- 48.844 użytkowników serwisu <http://szkolenia.bg.ug.gda.pl/>
- 11.259 wejść na stronę <http://przewodnik.bg.ug.edu.pl/>

We wszystkich agendach BUG czytelnicy mają dostęp do 204 komputerów z dostępem do Internetu.

Przygotowano kolejne wydanie informatorów o BUG:

- ⇒ *Katalogi BUG*
- ⇒ *Plan sytuacyjny Biblioteki Głównej UG (wersja polska i angielska)*
- ⇒ *Czytelnie i Wypożyczalnie BUG*

2.2.2 Szkolenia

Kontynuowano szkolenie biblioteczne online. Do końca 2011 r. test kontrolny zaliczyło 5.978 studentów. 80 studentów z programu Erasmus przeszkolono tradycyjnie.

W Bibliotece Głównej i bibliotekach specjalistycznych kontynuowano szkolenia i zajęcia z przysposobienia informacyjno-bibliograficznego dla studentów wyższych lat (427 osób). Szkolenia prowadzone były z użyciem nowoczesnego sprzętu, umożliwiającego prezentację katalogu online i dostępnych baz danych – zwiększa to znacząco ich wartość informacyjną i poznawczą.

Kontynuowano szkolenia dla użytkowników czasopism i baz danych online – odbywały się one zarówno w BG, Bibliotece Ekonomicznej, jak i na wydziałach UG. Ogółem przeszkolono 517 osób.

Przeprowadzono lekcje biblioteczne dla 522 osób – uczniów szkół średnich.

Ważnym aspektem działalności informacyjnej jest pozyskiwanie dostępów testowych do pojawiających się na rynku nowych baz danych. Pracownicy i studenci są informowani o możliwości testowania i zachęceni do korzystania i wyrażania opinii o przydatności danej bazy. Następnie prowadzona jest analiza wyników testowania, służąca do podejmowania decyzji o ewentualnym zakupie bazy.

Dużym zainteresowaniem cieszą się wciąż wycieczki po Bibliotece Głównej: budynek odwiedziło 163 grupy zorganizowanych (2.228 osób).

2.2.3 Wystawy i prezentacje

Ogółem w BUG zorganizowano 11 wystaw tematycznych.

Najciekawsze wystawy zorganizowane w BG UG:

- *Maria Skłodowska-Curie - kobieta nowoczesna*
- *Futbol w książkach*
- *Wybierz mnie- wystawa promująca czytelnictwo*
- *Inwazja - subiektywny portret śmieci*
- *Rok Czesława Miłosza*
- *Nagroda literacka Nike 2011*
- *Świat teatru i poezji Karola Wojtyły*

Najciekawsze wystawy zorganizowane przez biblioteki specjalistyczne:

Biblioteka Humanistyczna

- *Literacka Nagroda Nobla 2011- Thomas Tranströmer-poeta ludzkiej podświadomości*

Biblioteka Matematyczno-Fizyczna

- *Rok 2011 rokiem Marii Skłodowskiej-Curie.*
- *Michael Kasha*
- *Niezwykłe życie i genialna matematyka*

Biblioteka Prawna

- *Prawa człowieka. Wczoraj-dziś-jutro*

W ramach IX Bałtyckiego Festiwalu Nauki przygotowano następujące imprezy:

- *„Biblioteka XXI wieku”* (zwiedzanie Biblioteki Głównej UG) - 380 osób (31 grup)
- *„Wybierz mnie”* (wystawa promująca czytelnictwo) - 417 osób (32 grupy)
- *„Sztuka przywracania życia”* (pokaz efektów konserwacji książek) – 270 osób (9 grup)
- *„Był sobie Gdańsk- życie miasta i mieszkańców w zbiorach cyfrowych”* (pokaz) - 80 osób
- *„Apla, bukram, preszpan- sekrety introligatorni ”* (pokaz) -110 osób
- *„Własna zakładka nie lada gratka”* (warsztaty) - 40 osób
- *„Wymyślam, kreślę, czaruję - własną okładkę projektuję”* (warsztaty) - 135 osób

2.2.4 Konferencje

W konferencjach uczestniczyło 5 osób (w tym 2 – w konferencji zagranicznej). W warsztatach i szkoleniach brało udział 46 osób.

Jedna osoba przebywała w Bibliotece Uniwersytetu w Tromsø – w ramach Funduszu Stypendialnego i Szkoleniowego.

2.3 Zbiory

2.3.1 Gromadzenie i uzupełnianie

(zob. tab. 3 – 8)

2.3.1.1 Druki zwarte

Do Biblioteki wpłynęło 28.695 wol. druków zwartych: 7.591 wol. pochodziło z zakupu i stanowiło ponad 26 % ogólnego wpływu książek.

Pozostałe woluminy, podobnie jak w latach poprzednich, to egzemplarz obowiązkowy (18.626 wol.), dary (1.440 wol.) oraz książki pochodzące z wymiany i innych źródeł (1038 wol.). Do księgozbioru wprowadzono 21.538 nowych tytułów – o 4.501 wol. więcej niż w 2010 r.

Średnia cena książki krajowej zakupionej przez Bibliotekę wyniosła ok. 48,00 zł.

Książki zagraniczne kupowano głównie na zamówienie pracowników naukowych. Zakup wydawnictw zagranicznych stanowił ok. 3% ogólnego wpływu druków zwartych. Wartość zamówionych książek wyniosła 255.332,- zł.

Średnia cena książki zagranicznej zakupionej przez Bibliotekę wyniosła ok. 286,00 zł.

Biblioteka UG w 2011 r. umożliwiła dostęp do 1.874.319 e-książek (w 2010 r. był dostęp do 51.082 e-książek).

Książki dostępne były ze strony <http://www.bg.univ.gda.pl>

Najliczniejsze kolekcje to:

- Academic Complete: 71.212 pozycji
- Academic Research eBooks Library 1.790.000 pozycji

W ramach licencji narodowej oferowano dostęp do książek wydawnictwa Springer: 13.077 pozycji.

Egzemplarz obowiązkowy w dalszym ciągu był głównym źródłem wpływu druków zwartych polskich i stanowił prawie 65% ogólnego wpływu książek. Do księgozbioru włączono 18.623 wol.

Średnia cena książki włączonej do zbiorów Biblioteki z egzemplarza obowiązkowego wyniosła 37,- zł.

Dary stanowiły ok. 5 % ogólnego wpływu druków zwartych.

Biblioteka Uniwersytetu Gdańskiego w roku 2011 prowadziła wymianę publikacji z 250 kontrahentami (105 krajowych, 145 zagranicznych). Dokumenty uzyskane tą drogą stanowiły ok. 5 % wpływu.

Wpływ książek w 2011 r. zwiększył się o 5.578 wol. Był to zauważalny – aż 24% - wzrost w stosunku do roku 2010. Na tak zadowalający wynik wpłynęły następujące czynniki:

- wdrożenie modułu gromadzenia VIRTUA,
- wzmocnienie kadrowe (1 osoba) zespołu wprowadzającego do zbiorów książki z e.o.,
- przeprowadzony w lutym 2010 roku przetarg na dostawę książek usprawnił zakup książek krajowych i zagranicznych - zamówienia składano u jednego dostawcy.

W związku z wdrożeniem modułu gromadzenia VIRTUA Oddział Gromadzenia Druków Zwartych przejął część czynności przynależnych do Oddziału Opracowania Druków Zwartych. Pracownicy Oddziału Gromadzenia Druków Zwartych:

- skopiowali z NUKAT 21.643 rekordów,
- utworzyli 7.002 skróconych opisów bibliograficznych,
- utworzyli 31.068 rekordów egzemplarza.

W wyniku zmiany organizacji pracy „droga książki” od momentu otrzymania do momentu dotarcia do czytelnika uległa skróceniu.

W 2011 po raz pierwszy przeprowadzono przetarg na dostawę książek krajowych i zagranicznych do biblioteki i jednostek organizacyjnych UG. Zostały wyłonione firmy:

- Książnica Polska z Olsztyna - na dostawę książek krajowych (rabat 25%),
- ABE Marketing Warszawa - na dostawę książek zagranicznych (rabat 17,6%).

W roku 2011 przeprowadzono drugi przetarg na dostawę książek krajowych dla wszystkich jednostek organizacyjnych UG. Wyłoniono firmę AZYMUT z Warszawy, która zaproponowała najkorzystniejszą ofertę (34% rabatu).

2.3.1.2 Druki ciągłe

W r. 2011 Biblioteka na bieżąco gromadziła 6.175 tytułów czasopism w wersji drukowanej.

Dostawcami czasopism zagranicznych była wyłoniona w drodze przetargu firma ABE Marketing.

BUG oferowała dostęp do baz dostępnych dzięki licencji narodowej (EBSCO, Nature, Science, Science Direct, Springer Link, Web of Science).

Zakupiono też dostęp do 43 polskich i zagranicznych (58.887 tytułów czasopism) serwisów.

Łączna wartość baz zakupionych przez BUG w 2011 r. wynosiła 251.759,86 zł.

Usługa VPN (zdalny dostęp do prenumerowanych baz danych):

- 1.184 konta użytkowników,
- 42.901 wygenerowanych sesji (82% wzrost w stosunku do 2010 r.).

2.3.1.3 Zbiory specjalne

W 2011 r. zgromadzono 1.824 jednostek ewidencyjnych² - o 1.651 mniej, niż w r. 2010. Podstawowym źródłem wpływu był egzemplarz obowiązkowy, mniejszy niż w 2010 r. był wpływ darów (*zob. tab. 8*).

Wśród nowych nabytków na szczególną uwagę zasługują dzieła o charakterze zabytkowym: stare druki oraz cenne mapy, atlasy i grafiki (z XVI – XIX w.)

2.3.2 Opracowanie alfabetyczne

(*zob. tab. 9 – 13*)

2.3.2.1 Druki zwarte

W 2011 r. dokonano reorganizacji pracy w Oddziale Opracowania Druków Zwartych – był to wynik wdrożenia modułu gromadzenia Virtua w Oddziale Gromadzenia Druków Zwartych.

W związku z wprowadzonymi zmianami opracowanie bieżących nabytków uległo znacznemu przyspieszeniu.

Poza opracowywaniem bieżących nabytków kontynuowano prace nad konwersją do katalogu online zbiorów retrospektywnych z Biblioteki Głównej, Biblioteki Biologicznej, Prawnej, Historii Kultury, Brytyjskiej i Humanistycznej. Możliwe to było dzięki temu, że ok. 65% opisów katalogowych dla nowych książek kopiowanych było z bazy NUKAT.

Kontynuowano dodawanie linków (pole 856) do rekordów bibliograficznych w NUKAT dla pozycji zdigitalizowanych i umieszczonych w Pomorskiej Bibliotece Cyfrowej (zmodyfikowano 251 rekordów bibliograficznych).

2.3.2.2 Druki ciągłe

Na bieżąco opracowywano nowe wpływy. Kontynuowano opracowywanie czasopism monograficznych. Do BG przejęto i opracowano w katalogu online czasopisma z Biblioteki Biologicznej i Czytelnicy Oceanograficznej (440 tytułów). Stale prowadzone są prace, związane ze zmianami w klasyfikacji dokumentów (z druków zwartych na ciągłe i odwrotnie).

2.3.2.3 Zbiory specjalne

W 2011 roku dopisano do stanu inwentarza 3.213 jedn. zbiorów specjalnych. Zbiory katalogowano w systemie tradycyjnym (na kartach katalogowych) i w systemie Virtua: w formacie MARC 21 katalogowano książki z XIX w., stare druki, dokumenty kartograficzne, elektroniczne, dźwiękowe³ i filmowe, normy i dokumenty życia społecznego (teatralia). Ogółem wprowadzono do katalogu online 2.774 opisów zbiorów specjalnych.

² jednostki ewidencyjne: mapy, wolumeny, plansze, teki, dokumenty, utwory, płyty CD, kasety audio, kasety video, płyty DVD, płyty CD-ROM

³ płyty CD i kasety audio

2.3.4 Gospodarka zasobami bibliotecznymi

Kontynuowano selekcję zbiorów oraz prace nad dokumentacją całości zasobu egzemplarza obowiązkowego. Odpisano ze stanu majątkowego Biblioteki 6.046 wol. druków zwartych i 1.808 wol. druków ciągłych.

Przeprowadzono inwentaryzację druków zwartych w byłej Bibliotece Instytutu Filologii Romańskiej i w byłej Bibliotece Kolegium Kształcenia Nauczycieli Języków Obcych. Skontrum objęło ok. 30.000 pozycji inwentarzowych. Zasób włączono do zbiorów Biblioteki Humanistycznej UG.

Przygotowano ofertę dubletów w ramach wymiany międzybibliotecznej, oferując innym bibliotekom 2.080 tytułów druków zwartych i 1.137 wol. druków ciągłych.

Druki pochodzące z egzemplarza obowiązkowego, a pozostające poza profilem gromadzenia Biblioteki: 6.115 wol. druków zwartych i 1.176 wol. czasopism, przekazano – zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Kultury – innym bibliotekom naukowym w Trójmieście.

W ramach konserwacji zbiorów Introligatornia oprawiła 5.502 wol. czasopism i gazet oraz 5.725 wol. książek ze zbiorów BUG.

3. BIBLIOTEKI SPECJALISTYCZNE

W strukturze BUG działały w 2011 r. biblioteki specjalistyczne:

1. Biblioteka Biologiczna (z Czytelnią Oceanograficzną)
2. Biblioteka Chemiczna
3. Biblioteka Ekonomiczna
4. Biblioteka Humanistyczna
5. Biblioteka Matematyczno-Fizyczna - Czytelnia
6. Biblioteka Prawna
7. Biblioteka Historii Kultury
8. Biblioteka Brytyjska

Biblioteki specjalistyczne usytuowane są w bezpośrednim sąsiedztwie wydziałów UG. Z uwagi na rozproszenie terytorialne UG i znaczną odległość części budynków dydaktycznych od BG, są one bardzo ważnymi placówkami, dzięki którym studenci i pracownicy naukowcy mają łatwy dostęp do specjalistycznych książek i czasopism. Biblioteki specjalistyczne są w większości bibliotekami tradycyjnymi – z zamkniętymi magazynami, które realizują zamówienia na podstawie rewersów online. W czytelniach znajduje się podstawowy księgozbiór, dobrany we współpracy z nauczycielami akademickimi. Wszędzie są komputery z dostępem do Internetu, służące czytelnikom przede wszystkim do korzystania z baz danych i czasopism elektronicznych.

W miarę rozbudowy kampusu Oliwa i oddawania do użytku kolejnych obiektów dla wydziałów, biblioteki specjalistyczne ulegają likwidacji, a ich księgozbiory przenoszone są do BG. W 2011 r. przemieszczono do BG znaczną część księgozbioru Biblioteki Biologicznej UG (książki i czasopisma). W Gdańsku pozostała czytelnia dla Wydziału Biotechnologii.

W 2011 r. w bibliotekach specjalistycznych udostępniono 581.442 woluminów książek, czasopism i zbiorów specjalnych, co stanowi ok. 46% całości udostępnionych w BUG zasobów. Pracownicy bibliotek specjalistycznych są stale szkoleni w zakresie kopiowania opisów bibliograficznych dla starych zbiorów z bazy NUKAT do katalogu online. Ich praca istotnie zwiększa zawartość katalogu online – jest to ważne, gdyż studenci niechętnie korzystają z katalogów kartkowych.

W 2011 r. w bibliotekach specjalistycznych wprowadzono do katalogu online 4.189 opisów bibliograficznych i 20.722 opisów egzemplarza.

Księgozbiór Biblioteki Brytyjskiej: 10.638 książek, 4 tytuły czasopism i 5.018 wol. zbiorów audiowizualnych, służy szerokiej publiczności czytelniczej z terenu Trójmiasta i okolic. W 2011 r. odwiedziło ją 8.908 osób (w 2010 r.: 9.133 osoby), którym udostępniono 22.143 wol./jednostki.

4. KOMPUTERYZACJA

Prace na rzecz Biblioteki wykonywane były przez 2 informatyków zatrudnionych w BUG, 2 specjalistów ds. sprzętu audiowizualnego oraz trzyosobowy (2 ½ etatu) zespół informatyków - pracowników Ośrodka Informatycznego UG.

Najważniejsze wykonane prace:

- wdrożenie modułu gromadzenia Virtua,
- prace melioracyjne w katalogu online BUG – na bazie danych z NUKAT,
- współpraca z administratorami bazy NUKAT,
- informatyczny nadzór nad katalogiem BUG,
- stała współpraca ze wszystkimi oddziałami BUG,
- przygotowanie i wydruk inwentarza,
- współpraca z biurem VTLS - zgłaszanie problemów, uczestnictwo w ich rozwiązywaniu.

Kontynuowano standardowe prace związane z informatyzacją BUG, w tym:

- generowanie statystyk i raportów z bazy wg życzeń bibliotekarzy,
- weryfikowanie i zarządzanie uprawnieniami bibliotekarzy pracujących w systemie VTLS Virtua,
- modyfikowanie parametrów OPAC (w portalu internetowym Chameleon i kliencie Virtua).

Stale monitorowany był poziom bezpieczeństwa sprzętu i oprogramowania. Rozwijana była współpraca z Ośrodkiem Informatycznym UG – szczególnie w zakresie tworzenia koncepcji współpracy i wymiany danych pomiędzy różnymi usługami na UG.

Ważnym elementem była współpraca z firmą VTLS Inc. (aktywne wykorzystywanie serwisów: hotline, Integrated Management (IM) database, głosowanie dot. *enhancements*), TASK i bibliotekami zrzeszonymi w Porozumieniu o Współpracy Bibliotek Wdrażających i Użytkujących VTLS (kontakty za pomocą list dyskusyjnych: *Virtua-test* i *PGU-Virtua*).

Informatycy z OIN wspomagali informatycznie pracowników zajmujących się digitalizacją zbiorów w ramach Pomorskiej Biblioteki Cyfrowej i stworzyli sieciową bazę ewidencji środków trwałych dla BUG.

5. STATYSTYKA BIBLIOTECZNA

Na prezentowanie danych – dotyczących udostępniania - ma wpływ organizacja dostępu do zbiorów i sposób liczenia czytelników odwiedzających Bibliotekę Główną UG. Przy poszczególnych danych, wymagających komentarza, podano stosowne wyjaśnienia.

5.1 Udostępnianie

Tabela 1

	2011	2010	2009	2008
OBŚLUGA CZYTELNIKÓW				
stan bazy czytelników⁴	40.389	39.198	36.859	35.478
udostępniono (na miejscu i na zewnątrz)	1.268.365 wol.	1.223.433 wol.	1.299.029 wol.	1.210.291 wol.
transakcje w wypożyczalniach	wypożyczenia: 183.575 wol. prolongaty: 64.070 wol. zwroty: 190.496 wol.	-	-	-
WYPOŻYCZENIA MIĘDZY-BIBLIOTECZNE				
z innych bibliotek	1.127 wol.	1.053 wol.	1.047 wol.	1.111 wol.
do innych bibliotek	1.100 wol.	1.109 wol.	1.200 wol.	1.229 wol.
SZKOLENIA				
dla studentów I roku	5.978 osób⁵	6.889	8.428 osób	9.218 osób
dla studentów III/IV roku	423 osoby⁶	106 osób	54 osoby	341 osób
dla użytkowników czasopism i baz danych online	517 osób	513 osób	547 osób (w tym 509 studentów)	207 osób (w tym 178 studentów)

Tabela 2

	SALE	ILOŚĆ MIEJSC	UDOSTĘPNIONO NA ZEWNĄTRZ ⁷ (wol.)	UDOSTĘPNIONO NA MIEJSCU ⁸ (wol.)
Biblioteka Główna – Oddział Udostępniania i Oddział Inf. Naukowej	7	531	149.065	528.786 6.020
Oddział Zb. Specjalnych w BG	2	29	-	2.386
Biblioteka Biologiczna	2	51	6.921	18.949
Biblioteka Chemiczna	1	20	14.577	10.253
Biblioteka Ekonomiczna	5	207	45.694	271.802
Biblioteka Historii Kultury	1	23	234	2.607
Biblioteka Humanistyczna	2	91	13.778	45.406
Biblioteka Matematyczno-Fizyczna	1	30	145	7.262
Biblioteka Prawna	3	103	17.231	127.249
RAZEM	23	1.085	247.645	1.020,720

Razem udostępniono 1.268.365 wol. (wzrost o 44.932 wol. w stosunku do r. 2010)

⁴ stan na 31 grudnia 2011 r.

⁵ szkolenie online, zakończone testem

⁶ 163 osoby – w BG UG, 260 osób – w Bibliotece Ekonomicznej UG

⁷ w poszczególnych bibliotekach specjalistycznych są różne okresy wypożyczania książek, co ma wpływ na prezentowane dane

⁸ książki z czytelni, magazynów, czasopisma i zbiory specjalne

POMORSKA BIBLIOTEKA CYFROWA

Tabela 3

Wykonane skany	Publikacje umieszczone w PBC	Opisy katalogowe w formacie Dublin Core	Odwiedziny	
			ogółem ⁹	zasób BUG
224.161	4.940 ¹⁰	3.168	251.030	31.685

5.3 Zbiory

5.3.1 Gromadzenie

(stan na dzień 31.12.2011 r.)

Tabela 4

Wyszczególnienie	stan inwentarzowy
Książki	989.157
Czasopisma	315.187
Zbiory Specjalne	167.936
Razem	1.472.280 wol./jedm.

W ciągu 2011 roku zgromadzono:

Tabela 5

Wyszczególnienie	Wpływy (wol./jedn.)	Ubytki (wol.)
Książki	28.695 ¹¹	6.827 ¹²
Czasopisma	7.502	1.808
Zbiory Specjalne	1.824	-
Książki przejęte ¹³	7.342	-
Razem	45.363	8.635
Bilans	36.728 wol./jedn.	

⁹ dotyczy całego portalu PBC

¹⁰ I. miejsce wśród partnerów PBC

¹¹ z materiałową (158 wol.)

¹² z materiałową (781 wol.)

¹³ z Biblioteki Instytutu Historii

ŹRÓDŁA GROMADZENIA DRUKÓW ZWARTYCH

Tabela 6

Rodzaj wpływu	Druki zwarte			Wartość zgromadzonych druków zwartych (zł)
	Liczba tytułów	Liczba wol.	Uwagi (wol.)	
Zakup	4.785	7.591	krajowe: 6.700 zagraniczne: 891	577.832,38
Egz. obowiązkowy	15.344	18.626	-	694.449,74
Dary	917	1.440	krajowe: 783 zagraniczne: 657	87.418,50
Wymiana	404	629	krajowe: 468 zagraniczne: 161	23.883,79
E-książki				26.424,41
Inne	88	251	krajowe: 187 zagraniczne: 64	15.968,35
Materiałówka	-	158		8.809,85
Razem	21.538	28.695	-	1.434.787,02

ŹRÓDŁA GROMADZENIA DRUKÓW CIĄGLYCH

Tabela 7

Wyszczególnienie	Ilość tytułów	Wartość (zł)
Prenumerata drukowana polska	491	80.576,25
Prenumerata drukowana zagraniczna	589	1.341.345,69
Dary	204	144.422,00
Wymiana	145	29.541,50
Egz. obowiązkowy	4.746	195.628,00
Prenumerata wyd. elektronicznych ¹⁴	58.887	251.759,86
Razem	65.062	2.043.273,30

ŹRÓDŁA GROMADZENIA ZBIORÓW SPECJALNYCH

Tabela 8

Wyszczególnienie	Jednostki ewidencyjne	Wartość (zł)
Zakup	305	52.415,54
Dary	347	10.442,00
Egzemplarz obowiązkowy	1.170	16.116,79
Inne	2	50,00
Razem	1.824	79.024,33

¹⁴ bazy i czasopisma zagraniczne

KOMPUTEROWE BAZY DANYCH

Tabela 9

Bieżący dostęp do czasopism i książek w wersji elektronicznej		
	ilość tytułów	wartość
czasopisma	58.887	251.759,86 zł
książki	1.874.319	26.424,41 zł

5.3.2 Opracowanie zbiorów

Tabela 10

Rekordy bibliograficzne ¹⁵ utworzone	Rekordy egzemplarza	Rekordy zasobu	Opracowanie przedmiotowe (tytuły)			Rekordy KHW utworzone
			książki	czasopisma	zb. spec.	
12.819	60.781	1.240	7.647	359	370	9.902

Opracowanie zbiorów odbywało się zarówno w działach merytorycznych, jak i w Oddziale Udostępniania UG oraz w bibliotekach specjalistycznych.

Klasyfikacja dokumentów do „wolnego dostępu”: 21.373.

5.4 Inne dane

STAN KATALOGU ONLINE (31.12.2011 r.)

Tabela 11

Rodzaj rekordu	Ilość
bibliograficzne	426.923¹⁶
khw ¹⁷	621.250
egzemplarza	738.361
zasobu	18.634

Katalog online wykazuje:

- 74,7 % książek (egzemplarze),
- 99 % czasopism (tytuły)

ze zbiorów Biblioteki UG.

¹⁵ W tym: czasopisma, dok. filmowe, dok. dźwiękowe, dok. kartograficzne, dok. elektroniczne, dokumenty życia społecznego, normy, stare druki.

¹⁶ w tym: 15.902 dla wydawnictw ciągłych

¹⁷ hasła opisów katalogowych

W r. 2011:

- wydano 16 zł na zakup książek dla jednego użytkownika¹⁸ biblioteki,
- średnia cena nowej książki włączonej do zbiorów wynosiła:
 - 48 zł - dla książek polskich (pochodzących z zakupu),
 - 286,50 zł - dla książek zagranicznych,
 - 37 zł - dla książki z egzemplarza obowiązkowego.

¹⁸ wszyscy pracownicy i studenci UG

6. PRACOWNICY BIBLIOTEKI

6.1. Pracownicy zatrudnieni w Bibliotece

Pracownicy działalności podstawowej ¹⁹ :	181, 5 etatu
w tym:	
bibliotekarzy dyplomowanych	4 etaty
bibliotekarzy i pracowników bibliotecznych	177,5 etatu
Pracownicy administracyjni:	6,75 etatu
Informatycy:	2 etaty

We wrześniu 2011 r. przeprowadzono okresową ocenę pracowników BUG, nie będących nauczycielami akademickimi.

6.2. Struktura wykształcenia

Tabela 14

WYKSZTAŁCENIE	ILOŚĆ ETATÓW
wyższe (magisterskie)	151,25
wyższe (licencjat)	5
średnie	31
zasadnicze zawodowe	2
podstawowe	1

6.3. Absencja

Ogółem dni absencji było:	6.829
w tym:	
urlopy wychowawcze	993
zwolnienia lekarskie i inne urlopy ²⁰	5.836

6.4 Konferencje. Doksztalcanie

Studia wyższe ukończyły 2 osoby.

Studia podyplomowe ukończyło 5 osób.

5 osób uczestniczyło w konferencjach, w warsztatach tematycznych uczestniczyło 46 osób.

¹⁹ bez introligatorów (6 etatów)

²⁰ bez urlopów wypoczynkowych

6.5 Publikacje, referaty

6.5.1 Publikacje

Małdalena Hamerska:

1. Biblioteka Główna Uniwersytetu Gdańskiego koncepcja i doświadczenia eksploatacji. Bibliotheca Nostra, 2011, nr 2(24) s. 61-74.
2. Wpływ komputeryzacji na efektywność pracy w bibliotece oraz poziom obsługi czytelników : przykład Biblioteki Uniwersytetu Gdańskiego. Przegląd Biblioteczny 2011, R. 79, z. 4, s. 505-517.

Antoni Kakareko:

„Gazeta Uniwersytecka”:

1. Helmolda i Arnolda kroniki słowiańskie. Gazeta Uniwersytecka, 2010-2011, nr 26-27 (119 - 120), grudzień 2010 - styczeń 2011, s. 32.
2. Modlitewniki z grodu nad Motłławą. Gazeta Uniwersytecka, 2011, nr 1 (121), kwiecień, s.19.
3. Bedeker dawnych Żuław. Gazeta Uniwersytecka, 2011, nr 2 (122), maj, s. 22.
4. Kronikarski „klocek” o Toruniu. Gazeta Uniwersytecka, 2011 nr 3 (123), czerwiec, s. 18.
5. Szwedzkie perypetie króla Zygmuta. Gazeta Uniwersytecka, 2011, nr 4 (124), październik, s. 21.
6. Potop szwedzki w dziełach Pufendorfa. Gazeta Uniwersytecka, 2011, nr 5 (125), listopad, s.19-20.
7. Pamiętnik obrońcy Jasnej Góry”. Gazeta Uniwersytecka, 2011, nr 6 (126), grudzień, s.19-20.
8. Uczelnie potrzebne są związki zawodowe: NSZZ „Solidarność” UG wobec reformy i szkolnictwa wyższego (Związki zawodowe). Gazeta Uniwersytecka. 2011, nr 1 (121) s. 21.

Rafał Kulczycki:

Wolny dostęp jako element nowoczesnego zarządzania, czyli co klientom(czytelnikom) daje fundamentalna zmiana w firmie (bibliotece)? W: Biblioteka otwarta na zmiany: Ogólnopolska Konferencja Naukowa, Olsztyn, 20-22 września 2010 r. : materiały konferencyjne / pod red. Danuty Koniecznej. Olsztyn 2011 s.47-51.

Karol Sek:

Związek strzelecki w tarnobrzescu. Tarnobrzeckie Zeszyty Historyczne. - 2010, nr 33, s. 5-48.

Katarzyna Wawrzynkowska:

Andrzej Wiśniewski, Katarzyna Wawrzynkowska. Kobiety w chemii. W: Kobiety w chemii : materiały konferencyjne, Gdańsk, 7 czerwca 2011. Gdańsk : Centrum Edukacji Nauczycieli, 2011 s. 7-17.

Dominik Zieliński:

1. Białe złoto w wersji de luxe. CQ. 2011, nr 8, s. 60-63.
2. Zmierzch bogów. Art and Business. 2011, nr 9, s. 112-114. Rec. wystawy: Zmierzch bogów.

- Ludwik II i jego czasy, Zamek Herrenchiemsee, Chiemsee, Niemcy.
3. Pochwała geniuszu. CQ. 2011, nr 6, s. 54-56.
 4. L jak luksus. CQ. 2011, nr 7, s. [50]-54.

6.6 Nagrody i odznaczenia

- 16 pracowników zostało wyróżnionych Nagrodą Rektora.

7. SPRAWY ADMINISTRACYJNE

7.1 Powierzchnia

Powierzchnia użytkowa BUG (w 13 obiektach) na dzień 31.12.2011 r. wynosiła

Biblioteka Główna UG:

9.366 m²

biblioteki specjalistyczne, magazyn składowy:

8.225 m² ²¹

RAZEM:

17.591 m²

7.2 Inwestycje i remonty

W Bibliotece Głównej dostawiono 30 regałów metalowych i 60 regałów drewnianych.

W Bibliotece Ekonomicznej UG zakończono prace związane z izolacją termowilgociową i termiczną.

W Bibliotece Prawnej zainstalowano 6 nowych regałów na książki, 1 regał na czasopisma i 12 nowych szafek samoobsługowych dla czytelników (zakupiono ze środków Wydziału PiA).

²¹ w Bibliotece Biologicznej przekazano na rzecz Wydziału magazyn o pow. 30 m²

8. PLANY

1. Stałe doskonalenie form pracy z czytelnikami oraz przygotowywanie nowoczesnych usług i źródeł informacji.
2. Zakup i instalacja nowego serwera, instalacja nowej wersji oprogramowania Oracle i Virtua. Uruchomienie dostępu do katalogu online poprzez interfejs użytkownika CHAMO.
3. Organizacja warsztatów dot. modułu gromadzenia Virtua dla bibliotekarzy z polskich bibliotek stosujących oprogramowanie VTLIS Virtua.
4. Kontynuacja koniecznych przemieszczeń księgozbiorów.
5. Dalsze intensywne opracowywanie zbiorów retrospektywnych.
6. Planowa i systematyczna selekcja zbiorów.
7. Poszerzenie oferty szkoleń z zakresu baz elektronicznych.
8. Kontynuacja tworzenia kolekcji dla Pomorskiej Biblioteki Cyfrowej:
 - typowanie zbiorów, sporządzanie planów digitalizacji,
 - skanowanie i obróbka graficzna,
 - archiwizacja (płyty DVD, dyski twarde i serwer w TASKu),
 - udostępnianie na bazie oprogramowania dLibra.
9. Wdrożenie programu testowania nowych wersji oprogramowania Virtua we wszystkich oddziałach BUG – przed podjęciem decyzji o migracji.